

FÓRUM

Borboly Csaba

Több mint közvélemény-kutatás – 2007. november 25. – EP választás

A november 25-i választás minden bizonnyal 17 éves demokráciánk legtanulságosabb politikai eseménysora volt, különösen az erdélyi magyarság, az RMDSZ szempontjából. Tőkés László jelöltsége, az országos listára szavazás ténye, a választás tétjének igencsak magas absztrakciós szintje, a Fidesz közvetlen beavatkozása, a román politikai szereplők, a román sajtó, a felfokozott magyarországi érdeklődés, a folyamatos román belpolitikai cikusz, mind oda vezettek, hogy olyan erős információ, illetve érzelmi viszonyulásra készítő hatás érte az erdélyi magyar választót, mint még talán soha. E körülmények határozták meg a választási eredményeket, a helyi sikerek illetve kudarcok szóródását, ami bár első körben megnehezíti a helyi, területi szervezeteink működésének értékelését, de ha alaposan a számok mögé tekintünk, s megnézzük az egyes szervezetek működését meghatározó emberek korábbi években kifejtett tevékenységét, akkor az RMDSZ állapotáról, akár településszintre lebontva is, nagyon pontos diagnózis készíthető. E tanulmányban korábbi, részben publikált anyagaim felhasználásával készítem el helyzetértékelésemet. Megállapításaimat, következtetéseimet részben személyes tapasztalataimra, részben e tanulmány mellékletét (1. szám) képező fiatal RMDSZ-es, politikusok beszámolóira, illetve a választási eredményekre építem (2. számú melléklet).

1. Európai uniós választásokról általánosságban

Egyik román újságban olvastam, hogy november 25-én nem történt több, mint egy nagyon drága, de nagyon alapos közvélemény-kutatás. Bár az erdélyi magyarság szempontjából biztos vagyok benne, hogy ennél sokkal több történt, mégis elismerem, hogy a lap állításának van igazságtartalma. November 25-én az erdélyi magyar választók az európai uniós választá-

sok adta keretek között nyilvánították ki akaratukat. Én úgy látom, az erdélyi magyar választók alapvetően az RMDSZ-ről mondtak véleményt november 25-én, kifejezésre juttatva elégedettségüket, illetve elégedetlenségüket. Azon túl, hogy az ellenjelölt, Tőkés László olyan erős személyes presztízzsel rendelkezik Erdélyben, mely bármely személyes választási megmérettésnél indulásból jelentős előnnyel rendelkezik, mégis azt kell mondanunk, hogy a Tőkés Lászlóra leadott szavazatok zöme RMDSZ-protestsavazat volt. Rengeteg kampányrendezvénnel, sok ezer személyes elbeszélgetéssel a hátam mögött, kollégáim, Erdély más tájain kampányoló politikustársaim jelzései, beszámolóai alapján teljes bizonyossággal kijelenthetem: az erdélyi magyar emberek alapvetően az RMDSZ-hez való viszonyulás alapján döntöttek, és az elégedetlenek számára Tőkés László volt az a biztonsági szelep, melyen kiengedhették az évek során felgyülemlett „gőzt”. Bár sokaknak furcsán hangzik, a választási szabadság sokak számára a felszabadultság érzését hozta, sokan úgy érezték, eljött az ideje annak, hogy kipróbáljunk valami újat, mely nem biztos hogy jobb, csak egyszerűen valami más. Vannak térségek, Háromszék, Udvarhely, a magyarlakta városok szerte Erdélyben, ahol úgy látom, kialakult egy olyan hangulat, hogy a régi megszokott helyett próbáljunk ki valami mást, valami újat. Ilyen érzések ellen harcolni nagyon nehéz, különösen, ha erre rátevéődnek rágalmak és szervezetünk működését érintő – tegyük gyorsan hozzá jogos – kritikák. Egyes térségekben a választási nyomás alatt egyszerűen megomlottak helyi, területi szervezeteink, ahogy haladt előre a kampány, úgy mondtak csődöt, úgy halmoztak hibát hibára, magukra haragítva még azokat is, akik korábban nem viseltettek ellenszenvvel az RMDSZ iránt.

Számomra az európai uniós választásoknak három tanulsága volt:

1) Beigazolódott az a tény, hogy leghűségesebb szavazóbázisunk a falusi magyar lakosság, mely nem hagyta el a jól bejárt ösvényt, a bizonytalanért, és kitartott az RMDSZ mellett. Falvakon erősebbek vagyunk, mint a városokban, több ezer önkormányzati tisztségviselőnk zöme falusi polgármester, tanácsos, akik legtöbb esetben összekötő kapocsként működnek a szavazók és az RMDSZ között. A kampány során úgy tűnt, hogy az Új honfoglalásnál jobban érdekli az embereket a tejkvóta, a mezőgazdasági támogatások ügye, ami azon túl, hogy uniós téma is, közvetlenül kihat egzisztenciájukra. Szerencsére idejekorán ráérezünk erre, és kampányunkat az általános szólalmok helyett az embereket érintő konkrétumok felé tereltük. Többek között ebben is látom annak magyarázatát, hogy sikerült rácáfolnunk arra a közéletünkben becsontosodott hiedelemre, mely szerint a székely

ember arra szavaz, aki egy mondaton belül többször kiejti az autonómia szót. Természetesen olyan kampányra, amit Csíkban folytattunk, nincs mindenütt mód és lehetőség, de Székelyföldön mindenki számára adott az önkormányzati, megyei tanácsi, államigazgatási szervezetben rejlő politikai potenciál kihasználása. Akinek képzelőerejéből csak annyira tellett, hogy bezárassa a riválisok előtt a kultúrotthonokat, az bizony magára vessen, és vállalja buta tettének következményeit.

2) Fájó tanulság volt számomra városaink magyar lakosságának elfordulása a Szövetségtől. Különösen aggasztónak tartom azt a tényt, hogy a városlakók ott is elfordultak az RMDSZ-től, ahol mi adjuk a polgármestert, a tanácsi többséget, ahol úgymond hatalmon vagyunk.

3) Pozitív benyomást keltettek bennem a területi ifjúsági tanácsokból verbuválódott kampánycsapatok. Ahol hagyták őket megerősödni, ahol nem ellenfelet, hanem partnert láttak bennük, ott meg is látszik a bizalom eredménye. Időben ráéreztek választóink elvárásaira, képesek voltak kampánystratégiájukat a helyi viszonyokra adaptálni, akár Székelyföldön, akár Partiumban, vagy más erdélyi térségekben. Komoly kampányszervezés-tapasztalatra, gyakorlati tudásra tettek szert, motiváltak, van bennük lelkesedés, kár lenne, ha nem látná be mindenki, nélkülük sikeres RMDSZ kampány nem folytatható.

2. Csíki tapasztalatok

A magyar-magyar testvérharc óriási kihívást jelentett minden közéleti szereplő számára, RMDSZ-en belül és kívül egyaránt. Új helyzetet, óriási kihívást, hihetetlen mértékű kockázatvállalást igényelt ez mindenkitől. Tavábbiakban a csíki kampányban adnék ízelítőt az olvasóknak, felvázolva azokat a körülményeket, motivációs pontokat, melyek több héten át meghatározták sokszáz csíki RMDSZ-es politikus, szimpatizáns tevékenységét. November 25. előtt Csíkban olyan mértékű mozgósítás történt, mint még soha, melyet nevezhetünk totális mozgósításnak is. Ahogy közeledett a november 25-e, egyre jobban érlelődött az a felismerés, hogy Csíkban is olyan kampányban szólítsuk meg szavazóinkat, amelyben nem eszmét cserélünk velük, nem azon van a hangsúly, hogy mit mondunk mi, hanem azon, hogy meghallgassuk igényeiket, óhajaikat, elképzeléseiket, kérdéseiket, és megpróbáljunk ezekre értelmes, világos válaszokat adni, a felmerült problémákat megoldani. Csíkban az RMDSZ stratégiát váltott, választási kampányában is az alulról felfele építkezés elvét követte, szemben a korábbi évek felülről lefele vezérelt kampányaival. A választási eredmények, a részvételi adatok azt bi-

zonyítják, érdemes volt néhány hét leforgása alatt a feje tetejére állítani a korábbi évek alatt kialakult rendszert, mert az emberek elvárták, sőt igényelték politizálásról vallott felfogásunk megváltoztatását. Polgármestereink, tanácsosaink, aktív tagságunk, az egyházi és civil szféra minket támogató része is megértette, megérezte, hogy valami új történik. Támogatóink, barátaink minden tőlük telhetőt igyekeztek megtenni, hogy RMDSZ szervezetünk ne valljon szégyent, sőt az eredmények tükrében országos jelentőségű sikert érjünk el. Szépen szerepelt az RMDSZ Csíkban, de az elégedettség sem feledtethette velünk, hogy voltak hiányosságok, voltak települések, ahol nem ment minden gördülékenyen. A választási eredmények megmutatták, melyek azon települések, melyeken valami nem működik jól, ahol valamit elrontottunk, ahol nem figyeltünk oda olyan jelenségekre, olyan történésekre, amelyek elkerülték a nyilvánosság, a sajtó, a politikusok figyelmét. Nem képezték közbeszéd tárgyát, de fű alatt mégis nagyon erősen befolyásolták az RMDSZ megítélését, választói támogatását. E problémák feltárása alapos, sok energiát, párbeszédet, megértést követelő folyamat, de neki kell fognunk, mert ha nem orvosoljuk a problémát, akkor az elhatalmasodik az egész Csíki-medencében, azt eredményezve, hogy választóink eltávolodnak tőlünk. A kampány során azt tapasztaltuk, hogy sok esetben olyan személyes ellentétek, rivalizálások, korábbi sértődések képezték az alapját a helyi RMDSZ-t megbénító állapotnak, melyek valójában kis erőfeszítéssel orvosolhatók lennének. Azt láttam, hogy a választási kampány ott volt sikeres, ahol a helyi vezetőség, szívvel-lélekkel, hittel és meggyőződéssel állt a kampány mellé. Az emberek azonnal megérzik, ha valaki csak mímeli a lelkesedést, az elhivatottságot. Az emberek azonnal megérzik, ha valaki bort iszik, és vizet prédikál. Sőt, úgy gondolom, az emberek hosszú távon, a bizalom megvonásával megbüntetik majd azt, aki az egy fenékkal két lovon ülés politikáját akarja játszani. A politikában, különös kampányidőszakban mindennél fontosabb a hitelesség. Az a legfontosabb tőkénk, ha hitelesek vagyunk. Ha ezt elveszítjük, akkor csomagolhatunk, és át kell adni helyünket olyanoknak, akik nem próbálják meg becsapni az embereket.

3. Zárszó

A november 25-i eredményeket elemezve egyértelművé válhatott mindenki számára, szép számmal vannak olyan erdélyi magyar szavazók szerte Erdélyben, akik nem kötődnek olyan erősen az RMDSZ-hez, mint ahogy korábban gondoltuk. Az elkövetkező hetek, hónapok egyik fontos feladata lesz megkeresni őket, beszélni, eszmét cserélni velük. Az RMDSZ-en kívül

maradtaknak megérzéseim szerint zömét nem is a szervezett „ellenzéki” csoportosulások tagsága, szimpatizánsi köre teszi ki, hanem sok ezer közéleti érdeklődéssel rendelkező erdélyi magyar, aki a 90-es években RMDSZ-tagként még aktív részese volt a közösségi ügyek vitelének, eljárt gyűlésekbe, közreműködött a Bolyai Egyetem helyreállítását követelő 500000 aláírás összegyűjtésében, részt vett a választásokon, voltak javaslatai, elképzelései, látott lehetőséget a közösségi érdekképviseletben, ám az RMDSZ nem honorálta ezt a lelkesedést, bizalmat. Tőkés László indulásával sokuk számára lehetőség adódott, hogy kifejezzék nemtetszésüket, megmutassák mindenki számára, hogy igen jelentős csoportot képviselnek Székelyföldön, Erdélyben. Az elkövetkező időszak legfontosabb feladatának ezt tartom, hogy közösen hozzuk vissza az RMDSZ-en belülről mindazokat, akik nagyon sok tanáccsal, értékes tapasztalattal hozzájárulhatnak közös dolgaink előmozdításához. Be kell látnunk, hogy vannak időszakok, amikor a demokratikus verseny, a győzőn az erősebb, a győzőn az, akinek legalább fele plusz egy szavazata megvan elve mellett, érvényre kell juttatni a közösségi szolidaritást. Lehetőséget kell biztosítani annak is, akinek hangja nem oly harsány, aki idegenkedik napjaink egyre erőteljesebb, egyre keményebb választási, előválasztási kampányaitól. Be kell látnunk, hiába nyerünk csatát, ha a háborút – melyet nemzeti közösségünk fennmaradásáért vívunk – elveszítjük. Nincs tehát más út, mint az összefogásé. Össze kell fognunk, de nem taktikázásból, politikai túlélés biztosítása céljából, hanem azért, hogy közösen biztosíthassuk szülőföldünkön való boldogulásunkat, hogy gyarapodó, a jövőben bízó közösséggé válhassunk. Úgy látom, ez az igazi kihívás. Az összefogás megteremtése kell legyen a cél minden RMDSZ-es politikus, önkormányzati tanácsos, polgármester számára. Érdemi összefogás megteremtésére és nem látszategyezségekre, taktikai megállapodásokra van szükség. Most olyan eseményeken vagyunk túl, melyek megmutatták, hogy kitől mit várhat az RMDSZ, a helyi közösség, és ez nagyon jó kiindulási pont a valódi, tartós összefogás megteremtéséhez.

1. számú melléklet

Fiatal politikusok beszámolói az európai uniós kampány-tapasztalatokról*

1. Beszámoló

Megyei eredmények nem a legragyozóbbak, de a mostoha körülményeket (kevés, szétszórtan élő magyarság, református ellenkampány) figyelembe véve elégedettek lehetünk. A kampányban eléggé kemény munkát végeztünk, rengeteg rendezvényünk volt...

Összegezve: egy jó kampány után tűrhető eredmények születtek, de szerintem lehetett volna jobb is. Örvendünk az országos eredménynek, és gratulálunk mindenkinek, aki hozzájárult e sikerhez.

2. Beszámoló

A kampányra visszatérve: sikeres kampány volt... a tisztújítás nélkül nem lett volna ekkora sikere az RMDSZ-nek, és lehet, hogy be sem jutott volna az RMDSZ nélkülünk... A városi eredmények azért vannak, mert a polgármester nem állt oda, nem láttuk sehol kampányolni, és a városi emberek kiábrándultak az RMDSZ-ből, vagy nem mentek el egyszerűen szavazni. Nálunk sem vagyok megelégedve az eredményekkel... nem vagyok, mert 55 szavazatot kapott Tókes László... hihetetlen... nálunk, ahol egy hónapja csak az RMDSZ-ért és a megvalósításaiért kampányolunk, ahol nincs semmi magja az MPSZ-nek, sem az SZNT-nek, semminek.... és mégis... Úgy látszik, azzal nyerni lehet, ha mossuk az RMDSZ-t... Mindegy na, többet ilyen erős jelöltje nem lesz a Szász Jenőéknek. Most már bánom, hogy nem téptem le az összes plakátját... de úgyis hiába, mert az idősök azt látták a Duna TV-ből, Hír TV-ből, hogy milyen rossz az RMDSZ... úgy mosták, ahogy nem szégyellték... Én nem látok esélyt, hogy a két tábor megegyezzen, és akkor elbukik a parlamenti képviselő... Na de sok ember a „tulipánra” szavazott. Volt olyan is, aki azt mondta, kerestem Markó Bélát, de nem kaptam, ezért Tökésre szavaztam.

3. Beszámoló

Csak egy kis rövid beszámoló:

A levelező listán megírtuk, hogy kampány van, és szeretnénk részt venni benne. Mindenkinek tetszett is az ötlet, és nagy volt a lelkesedés. A kampánycsapat össze is hívott egy megbeszélést, amelyen nagyon sokan megjelentek, és ebből nagyon sokan voltak helyiek, akik nem máshonnan érkezett egyetemisták. Viszont ez a találkozó a nagy lelkesedés ellenére nagyon sokaknak csalódás volt, és elkedvetlenedett. Szervezetlenség és leginkább céltalanság volt tapasztalható, és határozott

* Tekintettel arra, hogy a következőkben közölt beszámolók dokumentum-értékkel bírnak, csak a helyesírási és nyilvánvaló elírási hibákat javítottuk. (A szerk.)

cselekvési tervnek még csak a nyomelemei sem voltak láthatóak. Ezt követően a csapat szétbomlott, és mindenki megcsinálta, amit a maga munkahelyén kiadtak, de semmiképpen nem tapasztaltam a hozzáadást, a jókedvet. A szervezetlenség odafajult hogy még a címlistára sem tettek fel mindenkit, aki a megbeszélésen részt vett. Innen kezdve csak kis pontszerű akciók voltak. Sajnos, nem éltek a helyi diákszervezettel való kapcsolattal, így nem meglepő, milyen ellenszenv volt érezhető az RMDSZ-szel szemben.

Itt nagyon sok tennivaló van!!!

Nagyon rossz élmény volt, hogy a rengeteg megfigyelői pozíciót nem hirdették meg az egyetemisták között, ami nekik egy kis bevétel lett volna, nekünk meg egy lehetőség, hogy elkezdődjön egy együttműködés.

NA SAJNOS letörő, és még engem is megijeszt most, hogy leírtam, mi történt. Azokat, akik dolgoztak, nem akarom megsérteni, és semmiképpen nem azt szeretném jelezni, hogy nem dolgoztak, sőt, minden tisztelet, hogy munkából meg szabad időből erre erőforrást fordítottak, csak szerintem abszolút hatékonytalan volt, szervezetlen és valószínűleg nem a legjobb emberek a legjobb pozíciókba voltak kiszemelve. Veszélyes és kezelni kell!!!! Sürgősen!!!

4. Beszámoló

Megyéink meghaladta az országos átlagot, és kijelenthetjük, hogy jó eredményt értünk el (persze mindig lehet jobb is). Ezen eredmény mögött ott áll egy lelkes csapat munkája, ami az RMDSZ „harcosaiból” és a Megyei Ifjúsági Tanács és a Megyei Ifjúsági Igazgatóság önkénteseiből tevődött össze.

5. Beszámoló

Erősségek:

- jól felépített piramis-rendszer utcabiztos szintekig,
- programszervező stábok,
- jó mozgósítás,
- látványos programok.

Hiányosságok, hátrányok:

- a református lelkészek állandó kampánya a templomokban és azokon kívül,
- negatív kampánytól csak mi szenvedtünk: kiadványok, hanganyagok, plakátszakítások, FIDESZ-propaganda,
- a Magyarországi Tv csatornák ellenpropagandája (Hír TV, Duna TV),
- a saját kiadványok rendszertelenül vagy későn érkeztek,
- hatalmas plakátháborút vívtunk: fizettek diákokat az RMDSZ-plakátok lecibálásáért,
- több száz illegális helyen plakátolták ki a független jelölt anyagait.

Javaslatok:

- sms kampányeszközök,
- még több tárgyi kampányanyag,
- ötletesebb videó összeállítások – lásd ellenjelölt,
- határozott sajtómegjelenések,
- ötletes és kíméletlen negatív kampány.

Meglátások:

- Minél közelebb vagyunk az emberekhez, annál jobban el tudjuk juttatni az üzenetet.
- Hiányzik a biztos RMDSZ bázisú üzenethordozó, a püspöknek végig ott volt az egyház, annak hálózata.
- Minél nagyobb a település, annál többen figyelnek a sajtóra, médiahordozóra.
- falkában többnyire a direkt kampány döntött.

6. Beszámoló

Az elkövetkező napokban telefonon is foglak keresni. De addig is röviden:

Nemcsak a 25-i eredmények hatására de főképp annak köszönhetően – településünkön is szükség van a cselekvésre. Jelen pillanatban az körvonalazódott, hogy nálunk nincs egy erős ifjúsági szervezet, mely politikai síkon képes lenne az RMDSZ elveinek utánpótlására.

Akcióterv:

1. Egy ütőképes civil szervezet létrehozása.
2. Ennek a szervezetnek olyan programokkal való feltöltése, mely lefödi az ifjak és más generációk igényeit.
3. Politikai mentalitás létrehozása és fejlesztése – felkészülés a helyhatósági választásokra.

7. Beszámoló

Tervezünk egy olyan találkozót, melyre 10–15 tevékeny fiatalot hívunk meg... ennek céljai: közös irányelv kidolgozása, erős fiatal közösség kialakulása, ösztönözni a fiatalokat a politikai részvételre, véleményük figyelembevételének elfogadása az őket érintő döntéshozataloknál, a kormányzati és intézményi politikan keresztül előmozdítani az ifjúságpolitikát – nagyvonalakban.

Tehát, meggyőződésem, hogy aktívan cselekvő fiatalokat össze tudunk fogni, viszont szükségünk lenne egy iniciátor jellegű beszélgetésre, találkozásra, melyre szeretettel várunk.

8. Beszámoló

Sokat dolgoztunk, de nem eleget. Nem szabad elhallgatni, hogy az RMDSZ egyes politikusai nem álltak a helyzet magaslatán. Sok, a központi vezetéssel szemben megfogalmazódott valós vagy valótlán vádaskodás rajtunk csapódott le.

Javaslat:

- a hibákat nem szabad a szőnyeg alá seperni,
- új, fiatal erőkre van szükség,
- előlről kell kezdeni a szervezést,
- községenként össze kell állítani a tevékenység és eredmények listáját,
- el kell jutni egyenként minden közvéleményt befolyásoló képességgel rendelkező emberig.

9. Beszámoló

Összességében nem rosszak az eredmények, de a jövő évi választásokra ez nem elég. Voltak pozitív és negatív példák, ezekből le kell mielőbb vonni a következtetéseket, és nekifogni a jövő évi választások előkészítésének.

Javaslatok:

1. Mielőbb nevesíteni a jelölteket, ha kell, „központi” nyomásra, mert amíg nem tudja mindenki, miért, mit csinál, addig nem lesz jobb eredmény.
2. A következő kampányokban egészen az utcai szintekig le kell osztani a feladatokat, és számon is kell kérni, mert az utóbbival vagyunk lemaradva.
3. A humán erőforrás megtartására kitalálni valamit, mert az alacsony fizetések miatt elmennek kitanított embereink.

10. Beszámoló

Szerintem ismert tény, hogy a PD segítette a PLD-t. Azonban azt sem szabad szem elől veszteni, hogy ilyen helyeken, mint a mi városunk, a független jelöltre románok is szavaztak (rendelésre, természetesen, és tudni is lehet, milyen irányból...). Természetesen nehezen bizonyítható dolgok, de számolni kell ezekkel is a jövőben – ha a magyarok magunk széthúznak és vitáznak egymás között, nem tudunk együtt lépni, „mások” a saját érdekeikből is csonkítanak csak, hogy kiesünk, és teljesen mellőzzenek mint államalakító közösség.

11. Beszámoló

Eredmények:

- Az eredmények lehettek volna jobbak is, de arányokban elértük a 2004-es parlamenti választások szintjét.
- A jövő évi helyhatósági és parlamenti választásokra kiindulópont mind megyei, mind helyi szinten is.

A befektetett munka:

- Aktívan részt vettek azok az emberek, akire számítunk továbbra is, azok mind fiatalok.

Erősségünk:

- sikeres Szórványkaraván,
- jobb összetartás, mint a Székelyföldön,
- jó együttműködés az egyházakkal,
- színvonalas kulturális előadások szervezése.

Hiányosságaink:

- emberre szabott kampány,
- kapcsolathány a szavazókkal egyes helyi szervezetek szintjén.

Javaslatok a következő kampányra:

- emberközeli kampány,
- jelöltekre szabott kampány és program a helyi elvárásoknak megfelelően,
- újabb fiatalok bevonása,
- kampányfelkészítők szervezése megyei és helyi szinten is.

Elismerésre javasolt emberek:

- a megyei kampánystáb.

12. Beszámoló

A megyében az eredmény összességében jó volt. Igaz, voltak települések, ahol gyengébb eredményt értünk el a megyéhez viszonyítva. A legnagyobb gondot a városok jelentették, ahol a helybeli református lelkész aktív tevékenységet folytat, és már 2000-től ellenünk kampányol. A szószékről folyik a kampány egész évben, nemcsak választásokkor. Sokunkat, köztük engem is, már megszokott módon mocskol minden egyes alkalommal, akárhányszor adódik rá alkalma. Tehát ilyen is van. Városon nehezen megy a kommunikáció. Ezt kell megoldjuk a közeljövőben! Voltak nagyon jól szerepelt településeink (a táblázat megmutatja), és sajnos kevésbé jók is. A befektetett munka nagyon nagy volt. Mindenhova eljutottunk, és helybeli vezetőinkkel együtt kopogtatós kampányt végeztünk, házról házra. Hiszen el kellett magyarázni a dolgokat: eddigi eredmények, miért nincs közös lista... stb.

Javaslatként: tovább kell folytatni a kampányt, nem szabad leállni májusig, vagy ameddig lesz a következő választás, beszélni kell az emberekkel, el kell magyarázni a dolgokat, minden rendezvényt a saját magunk javára kell kihasználnunk, mert csak így leszünk eredményesek.

A kommunikáció a legfontosabb!

Nálunk legalábbis nagy részben ez bevált, és ezt kell továbbvignunk. Minél több találkozót rendezni, minél több emberrel elbeszélgetni, és minél többször beszélni,

igaz, ez vidéken működik jobban, de ezt nem szabad abbahagyni, és meggyőződés, hogy az elkövetkezőkben is eredményesek leszünk!

Kívánok további jó munkát, kitartást és egy kellemes hetet!

13. Beszámoló

Sziasztok.

Pár dolgot megyei kampányunkról:

- falvakon megpróbáltuk a door to door kampányt, kimentünk kb. 8-10 személy, ebből mindig több mint fele huszonéves fiatal srác. 2-3 csoportban dagasztottuk a sarat, egész délutánokat. Szórólapot, hűtőmágnest osztogattunk, de főleg beszélni próbáltunk az emberekkel. A vérlázító az volt, ahogy néhány helyi szervezet hozzáállt: alig lehetett rábírní őket, hogy jöjjenek velünk. Egy biztos: ha mi, megyei szervezet nem megyünk, saját maguktól nem sokat kampányolnak. Persze mindig vannak kivételek, de ritka. Sokkal nagyobb gond volt a városokban. Itt nehezebb közvetlenül eljutni az emberekhez, és ez az eredményeken is meglátszik:

- a legjobb eredmények mindenféleképp onnan jöttek, ahol tömbmagyarság van, és van polgármester, alpolgármester vagy megyei tanácsos, akiket lehetett megszorgatni utolsó pillanatig.

- A városiakat nehezen tudjuk, nagyon nehezen mozgatni, nem is igazán mentek el szavazni, viszont itt kapta Tökés a szavazatainak nagy részét.

- Ennél vidéken sokkal jobbak voltunk, a kampányunk is láthatóbb volt. Működött a közvetlen kapcsolat a választóval. Lesöpörtük Tökést.

A nagy gondom az, hogy egy ilyen nagy és drága kampány után sem mentek el jobban szavazni a magyarok, mint a többiek. Rájöttünk, hogy van pozícióban pár ember, akikre semmit sem lehet számítani, viszont akik nagyon szeretik osztani az észet.

14. Beszámoló

A kampány szervezése korán elkezdődött, de igazából a nagyobb megmozdulás az utolsó héten volt. A Marosvásárhelyen megszervezett erdélyi fórum után nap mint nap önkéntes csapatok járták éjjel a megyét plakátolni. Nappal egy része a csapatnak szórólapozott nemcsak városban, hanem vidéken is.

A plakáthadjárat amolyan Kőmíves Kelemen esete volt sok helyen, amit este felraktunk, azt reggelre leszedték. A nappali szórólapozó csapatok találtak letépett plakátokat sáncban és kukában. A karaván előtt egy nappal meghívókat, szórólapokat vittek ki az érintett településekre. Ebben is nagy segítségünkre voltak az egyetemisták.

Természetesen annak ellenére, hogy a megfelelő időben a megfelelő helyen minden rendben volt, mégis fontosnak látnék kiemelni néhány fontos tényezőt, ami segítené a következő kampányt:

- Úgy látom, hogy az elkövetkezőkben még több fiatalot kell érdekeltébbé tenni, hogy aktívan részt vegyenek a kampányban. Ez azt is jelenti, hogy vidéki fiatalok jobban bekapcsolódjanak a kampányolásba, hiszen nemcsak a plakát, szórólap, hanem a személyes beszélgetések is nagyot nyomhatnak a latba. Ugyanakkor fontos lenne aktivizálni azokat a fiatalokat, akik tartózkodtak a szavazástól, felhívni figyelmüket arra, hogy a szavazatukon függ a jövőjük is.

- Az önkéntesek toborzása bár időben elkezdődött, mégis, amikor szükség volt rá, sokan visszamondták. Természetesen vannak személyes gondok – munkahely, iskola –, de mindez megint azt bizonyítja, hogy valamiképpen jobban meg kell ragadni a fiatalokat.

- A karaván, bár nagyon fárasztó volt mindenki számára, mégis a lakosok érdekesen figyelték és vettek részt a fórumokon, illetve az utcai találkozásokon. Nagyon látszott sajnós, hogy egyes helyeken mennyire hiányzik a kommunikáció a különböző tisztségviselői szintek között, és főleg az, akinek a szavazatára számítunk, nem rendelkezik elegendő információval, ami a helyi közössége sorsát, problémáit illeti.

A következő választásokra való készülést, a kampányt úgy érzem már most el kell kezdeni, és kis lépésekben bevonni, aktivizálni minél több embert.

15. Beszámoló

A befektetett munka:

- Az aktívan résztvevők munkáját több mint elégségesnek értékeljük.

Erősségünk:

- Egy stabil szavazótábor megléte, melynek bizalmát már nem megszerezni, hanem megőrizni és megerősíteni kell.

Hiányosságaink:

- Az embereket nem sikerült kellőképpen felvilágosítanunk.
- Emberhiányban szenvedünk.
- A kampányvezetők nincsenek szakszerűen kiképezve.
- Általános RMDSZ kampánystratégia hiánya.

Javaslatok a következő kampányra:

- Városon még mindig van egy masszív szavazásra jogosult réteg, amely semleges – passzív (tudatlanságból, lustaságból, elfoglaltságból). A következő időszakban (a parlamenti választásokig) ezt a tömeget kellene megcélozni.
- A fiatalság bevonása a különböző kampányokba, és ezek által a „kispályás” politikai életbe (szabadidős programok szervezése: kirándulások, bulik stb.) való bevonása; ezek anyagi motiválása (nagyon fontos lenne a fiatalok „becserkészése”, mivel az RMDSZ szavazótábora igencsak

előregedett, és azért fogy elsősorban, mert a biztos szavazóink egyszerűen kihalnak).

- Kampányfelkészítők helyi szervezése.
- RMDSZ-t népszerűsítő reklámanyagok készítése és ezek folyamatos szórása (nemcsak gyufák és kulcstartók készítése – ami egyébként nagyon jó ötlet –, hanem a szervezet munkásságának írott formában történő bemutatása a közönségnek, pl. füzetecskék formájában).

16. Beszámoló

A Megyei RMDSZ kampánya sikeresnek mondható. Vannak a megyénkben olyan magyarlakta településeink, ahol a polgármestereink, alpolgármestereink, tanácsosaink vagy éppen az RMDSZ elnökeink nem kampányoltak „szívvel-lélekkel”. Ez meg is látszik az eredményeken, mert azokat a településeket elvesztettük a független jelölttel szemben.

Több dolgot említenék meg a megyei kampánnyal kapcsolatban:

A leghatékonyabb az volt, mikor elindultunk házról házra, mint ahogy az Országos Kampánykaravánnal tettük.

Nem látom értelmét a fórumoknak, főleg hétköznapi délelőtt vagy délután sem, mert az embereknek nem érdekük, hogy eljöjjenek, és ez csak a szervezetnek leégés.

Sokan megjegyezték, hogy szükséges volt a hivatalos kampányzáró Marosvásárhelyen, mert az a rendezvény mintha erőt adott volna nekik az utolsó 100 méteren, és megtisztelve érezték magukat, hogy az a „csúnya” RMDSZ még azokra a kis településekre is gondolt, ahol alig van egy pár magyar is.

Sajnos el kell mondani, hogy az elnökeink nem vették azt a fáradságot, hogy a plakátjainkat kiragasszák, persze vannak kivételek is, és ezt a dolgot a megyei szervezet kellett megszervezzé, ami szerintünk nem az ő dolga.

Mint ismeretes, a megyei szervezetben vannak olyan személyek, akik inkább hátravonultak, mint hogy nekünk vagy a független jelöltnek kampányoljanak.

Sajtóanyaggal kapcsolatban: nagyon jók voltak a kampányanyagok, de mindegyik ugyanarra a struktúrára alapult és nem volt szembeütő.

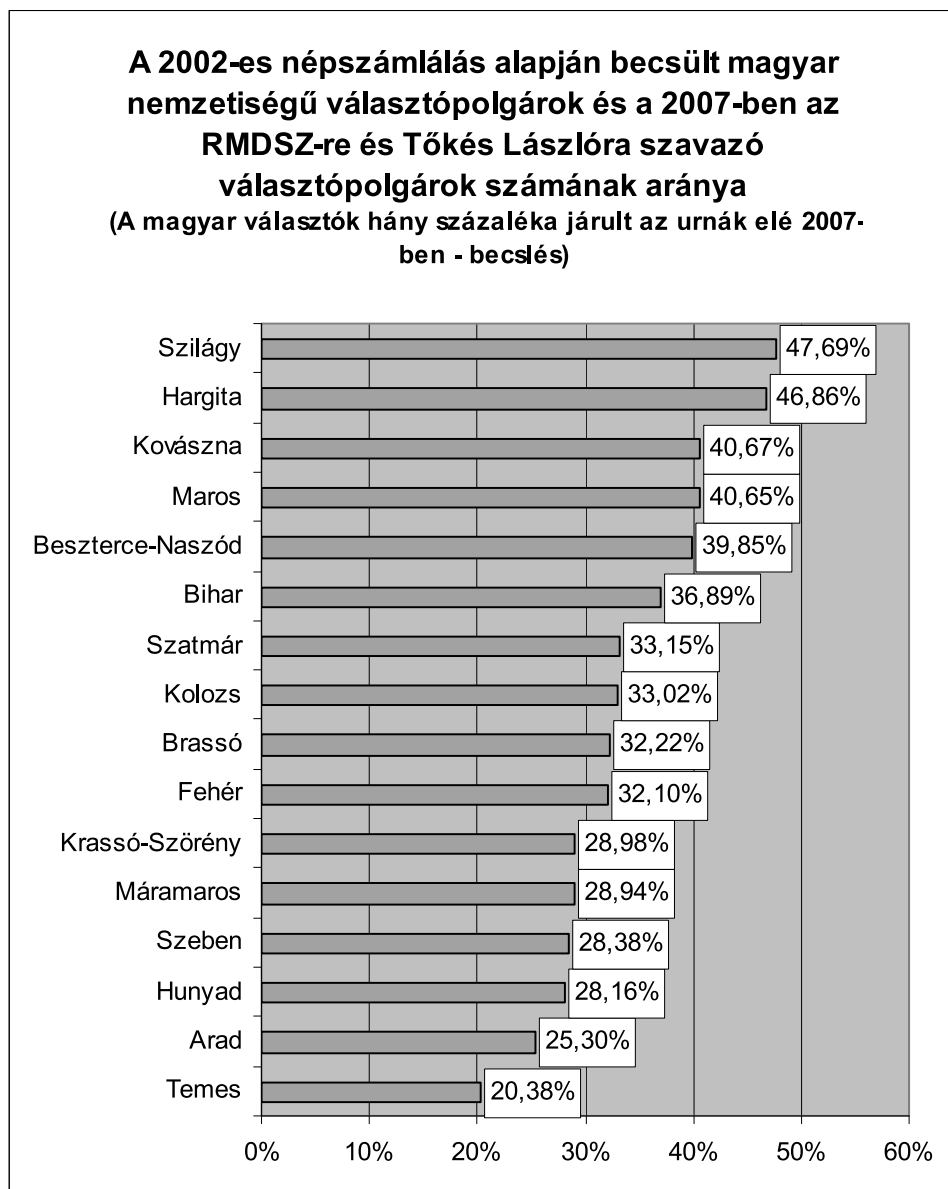
A kampányanyagokkal kapcsolatban úgy látom jónak, hogy nem szükséges ennyiféle, mert akkor a területi szervezetek mindenképp kapnak egy keveset, és azt nem lehet hatékonyan szétosztani. Úgy gondolom, hogy maximum három típusú kampányanyagra van szükség, de abból minél több, hogy tudjuk eljuttatni minden magyarnak.

A megyében a leghatékonyabb a megyei szórólap volt.

Ezek lettek volna a fontosabb dolgok. Mindenkinek köszönöm a segítséget, és még egyszer gratulálok a sikerért. Véleményem szerint már a tegnaptól el kellett volna kezdeni a helyhatóságokra a kampányt, mert másképp baj lesz jövőre. Mindenkinek kívánok jó munkát!

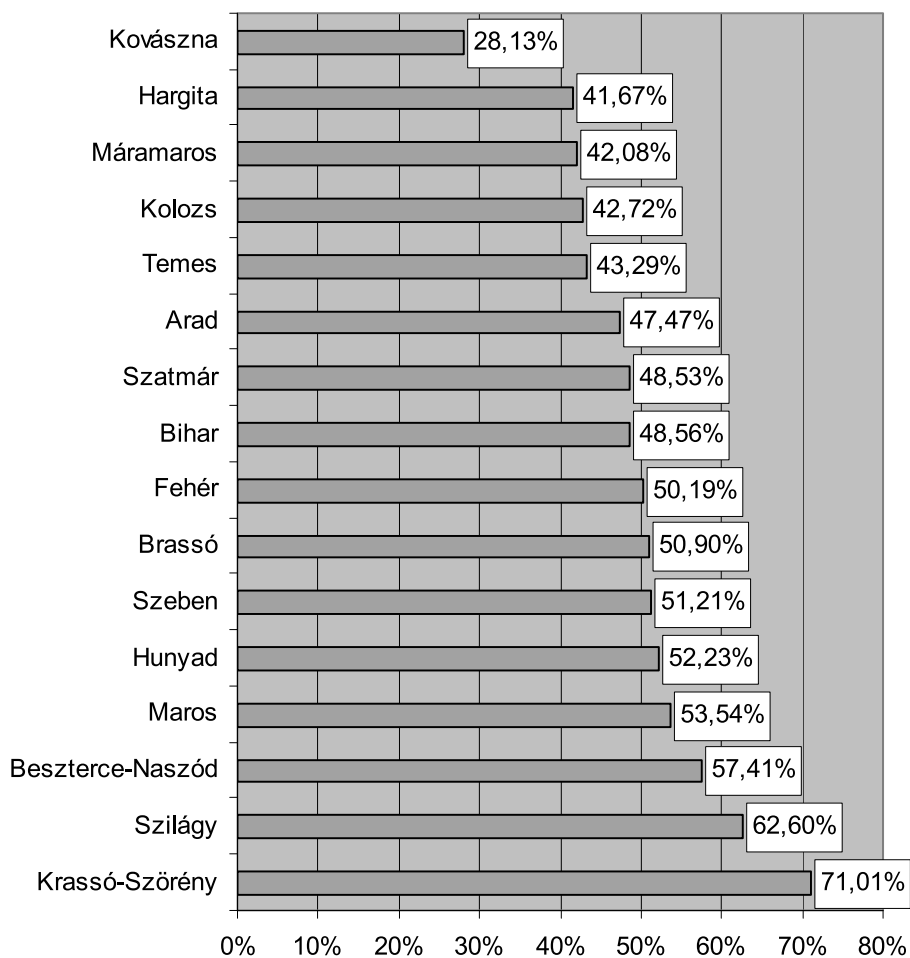
2. számú melléklet

A 2007. november 25-i választási eredmények területi szervezetek szerinti bontásban

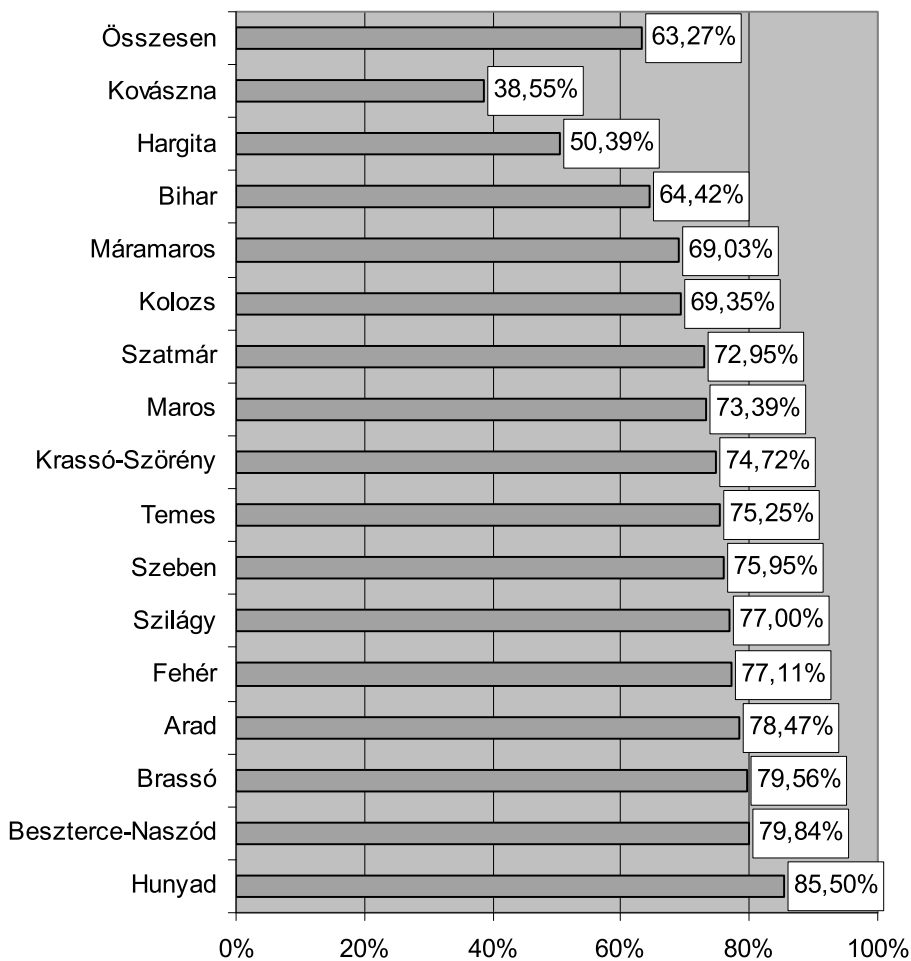
Forrás: Román Statisztikai Hivatal, Román Választási Bizottság, RMDSZ Ügyvezető Elnöksége.

Az RMDSZ-re 2007-ben szavazók számának aránya a 2004-es képviselőházi választáson az RMDSZ-re szavazók számához viszonyítva

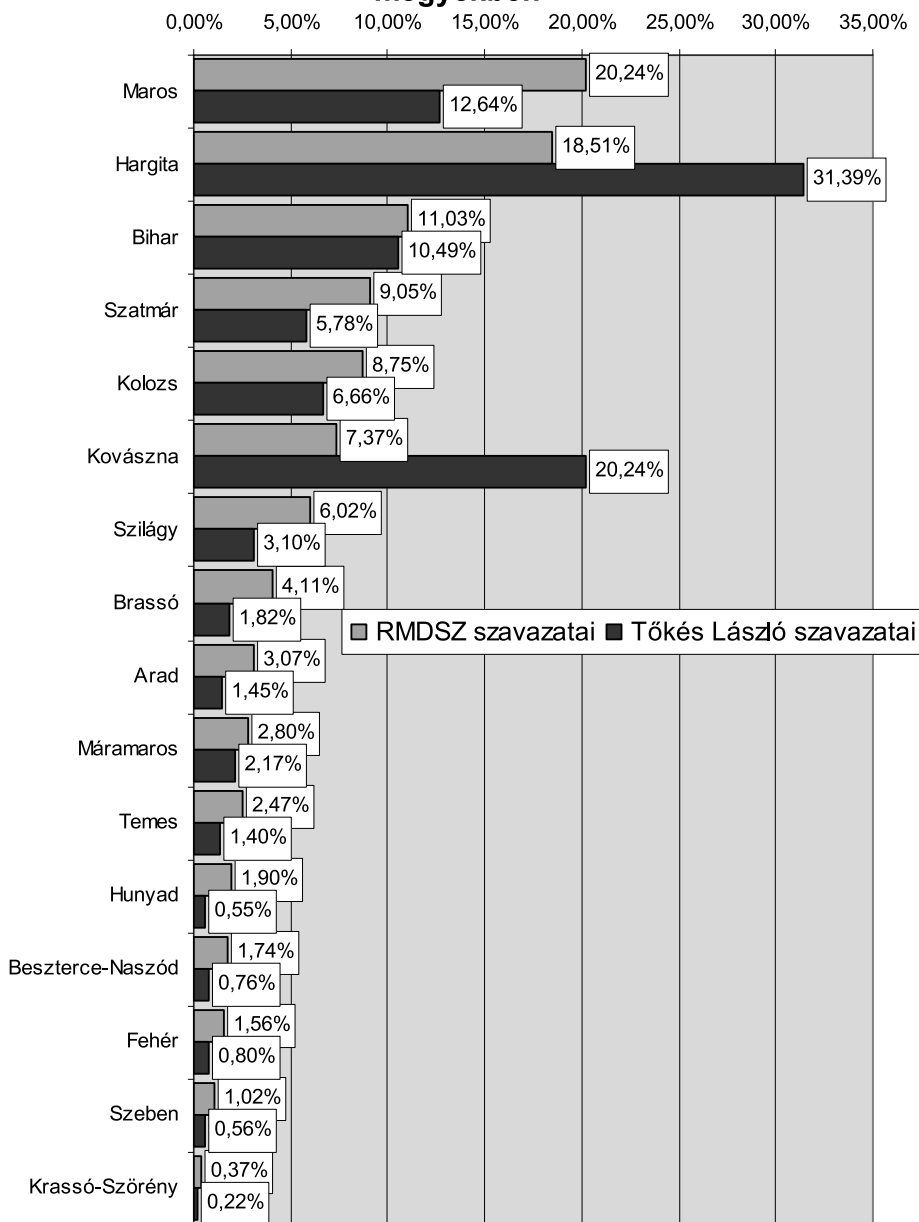
Forrás: Román Statisztikai Hivatal, Román Választási Bizottság, RMDSZ Ügyvezető Elnöksége.

**A Tőkés Lászlóra és az RMDSZ-re leadott
összszavazatokon belül a szavazatok hány
százaléka esett az RMDSZ-re?**

Forrás: Román Statisztikai Hivatal, Román Választási Bizottság, RMDSZ Ügyvezető Elnöksége.

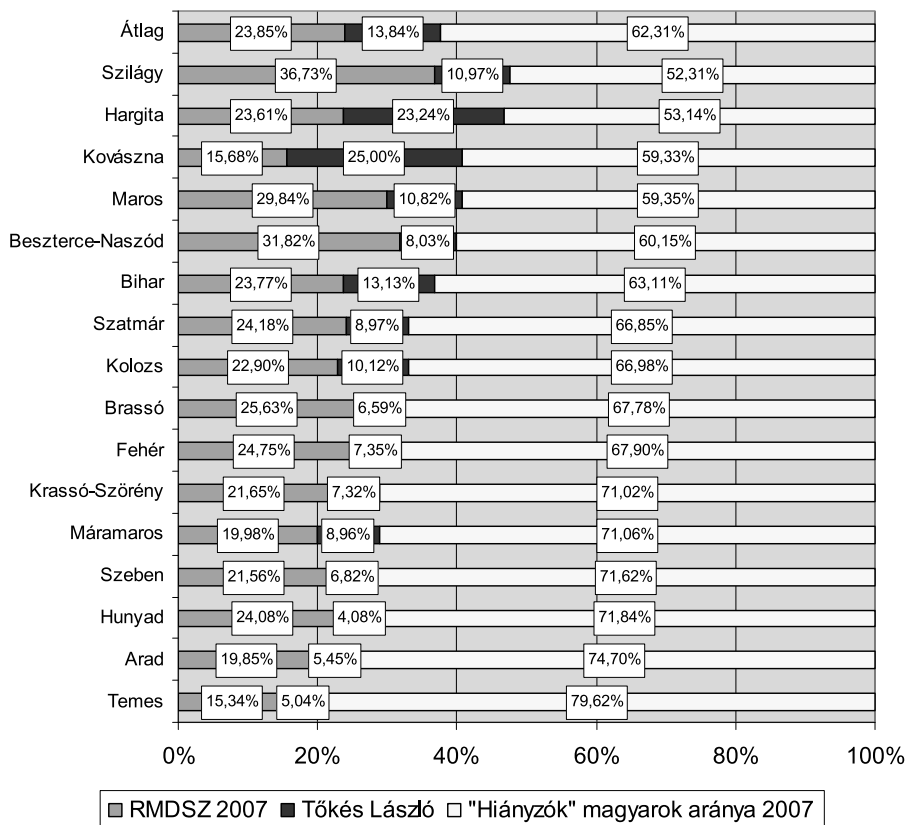
**Az RMDSZ és Tőkés László erdélyi
összszavazatainak hány százalékát kapta az egyes
megyékben**

Forrás: Román Statisztikai Hivatal, Román Választási Bizottság, RMDSZ Ügyvezető Elnöksége.

Az RMDSZ és Tőkés László szavazataránya, valamint a választáson részt nem vevő magyar választók becsült aránya 2007

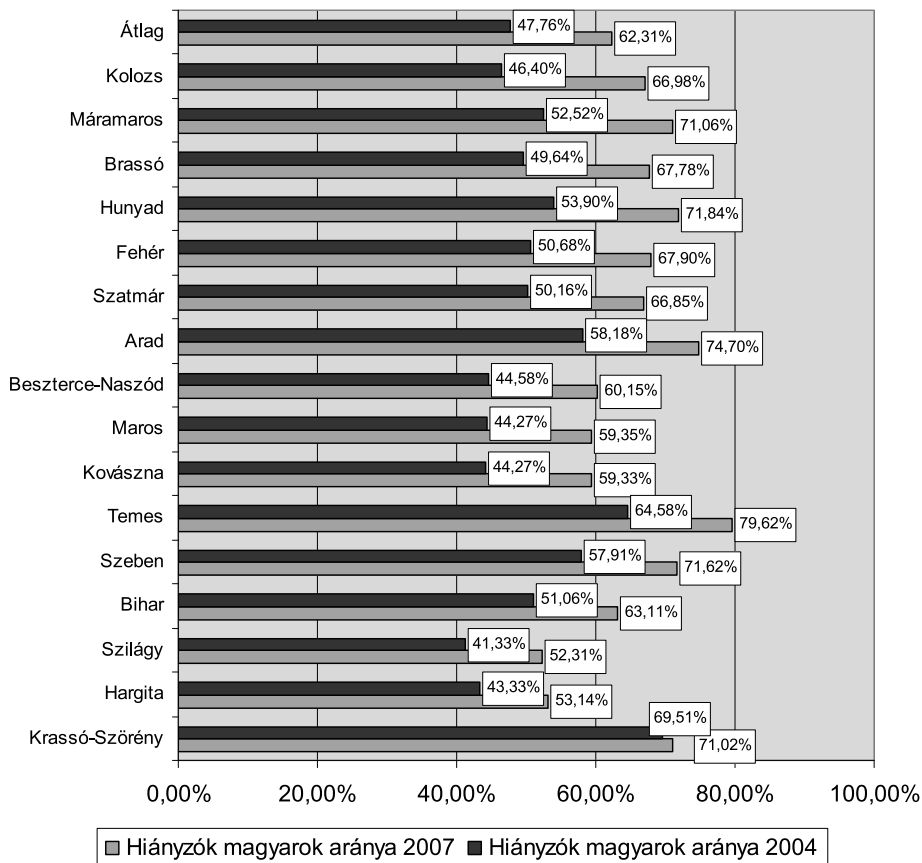
(a 2002-es népszámlálás, ill. 2007-ben pedig az RMDSZ-re és Tőkés Lászlóra
szavazók adatai alapján)

Forrás: Román Statisztikai Hivatal, Román Választási Bizottság, RMDSZ Ügyvezető Elnöksége.

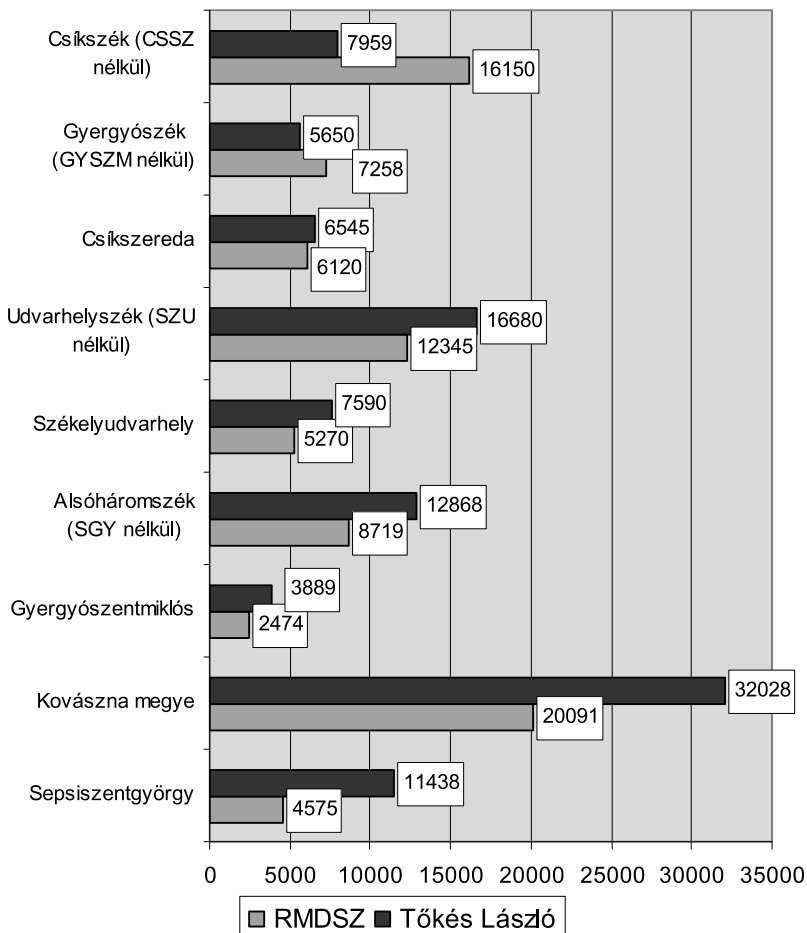
A választáson részt nem vevő magyar választók becsült aránya 2007-ben és 2004-ben

(a 2002-es népszámlálás, ill. 2004-ben az RMDSZ-re, 2007-ben pedig az RMDSZ-re és Tőkés Lászlóra szavazók adatai alapján)

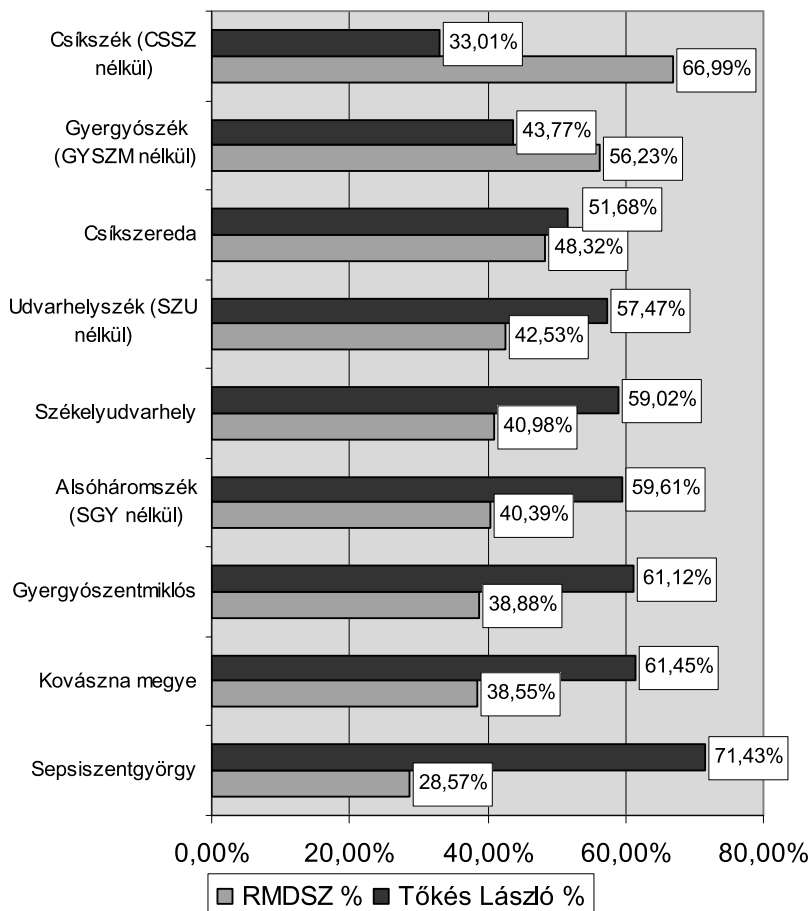
Forrás: Román Statisztikai Hivatal, Román Választási Bizottság, RMDSZ Ügyvezető Elnöksége.

Az RMDSZ-re és Tőkés Lászlóra leadott szavazatok száma 2007-ben

Forrás: Román Statisztikai Hivatal, Román Választási Bizottság, RMDSZ Ügyvezető Elnöksége.

**Az RMDSZ-re és Tőkés Lászlóra leadott szavazatok aránya az RMDSZ-re és Tőkés Lászlóra leadott
összszavazatokon belül**

Forrás: Román Statisztikai Hivatal, Román Választási Bizottság, RMDSZ Ügyvezető Elnöksége.